

ТЫЗЭКЪОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

АДЫГЭ

1923-рэ илъэсым
гъэтхалэм
кыщегъэжыгъэу
кыдэклы

№ 111 (23040)

2024-рэ илъэс

ГЪУБДЖ

МЭКЪУОГЪУМ и 25-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП

6 +

тисайт

WWW.ADYGVOICE.RU

тихьытыу нэклубгъохэр

мажъ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Зэрэщынагъор бэмэ къагурылорэп

2024-рэ илъэсыр кызиыхагъэм кыщыублагъэу Адыгэ Республикэм ипсыхъохэм хъугъэ-шлэгъи 3 ащэгъунэфыгъ, нэбгыри 3 псым ытхъэлагъ, зыныбжъ имыкьугъэ ахэм къахэфагъэп. Амыгъэнэфэгъэ чыплэхэм цыфхэм зызэрэщынагъор мы тхымаклагъохэр кыкълэхэлх.

Гъемафэм нахьыбэхэм зыгъэпсэфыгъо мафэхэр псыхъохэм, бассейнхэм ащэгъаглох. А уахътэм псым цыфхэм хэкълуа-дэрэм ипчъагъи хэхъо. Гухэкл нахь мышлэми, зыщыбгъэпскыным фытемы-гъэпсыхъэгъэ чыплэм псым уцыхъханыр зэрэщынагъор зэкълэми къагурылоу пфэ-лоштэп.

Урысые Федерацием ошлэ-дэмышлэ лофхэмклэ и Министерствэ и Гъэлорышлэ-плэ шхъалэу Адыгэ Республикэм щылэм испециалист шхъалэу Яхьулэ Олег кызырэтхыуагъэмклэ, мы аужырэ илъэ-си 5-м зэфэхьысыжъэу ашыгъэхэм кызырагъэлъэгъуагъэмклэ, псым зэрэкло-дыплэхэрэм лъапсэ фэхъухэрэм ащыщых зетемыгъэпсыхъэгъэ чыплэхэм зызэра-щыгъэпскырэр, ешъуагъэхэу псым зэрэ-

хахъэхэрэр, зыныбжъ имыкьугъэхэм алымыплэхэу зэрэплупщыхэрэр, щынэ-гъончъэнымклэ шапхъэхэр зэрауко-хэрэр.

— *Псыхэм цыфхэм мыхъо-мышлагъэхэр кызыкълыщя-хьулэрэр, зыкълитхьалэхэрэр зызыцагъэпскыныт чыплэхэр эжъхэр зэрэфаеу кызырэ-хахъхэрэр, псэу зыхахъэхэрэм зэрэщымысакъыхэрэр ыкли япсауныгъэ кызырамыухъумэ-рэр ары. Кълэцыкълухэм язы-гъэпсэфыгъо гъэмэфэ лъэхъан ны-тыхэр, алыплъэщитхэ*

нахьыжъхэр ямыгъусэхэу псым мажлох, ахэм зызыбгъэпскы-мыхъуыт чыплэхэр кыхахых. Псым узэрэхъащитми, узэрэхъ-сыт шыкълэми мэхъанэ я! Анахъэу уналэ зытетын фаер сабий цыкълухэр ары. Ны-тыхэр ренэу ахэм алымып-лэхэмэ, кълэцыкълу нэпкъым лутхэми тхымаклагъо къяхъу-лэн ылъэкълыт, — кылуагъ Яхьулэ Олег.

Цыфхэр псым ымытхъэлэнхэм, шъ-обжхэр атешагъэ мыхъунхэм ыкли псы объектхэр щынэгъончъэу щытынхэм

афэш! Урысые Федерацием ошлэ-дэ-мышлэ лофхэмклэ и Министерствэ и Гъэлорышлэплэ шхъалэу Адыгэ Респу-бликэм щылэм зызшагъэпскырэ лъэхъа-ным щынэгъончъэнымклэ методическэ унашъохэр муниципальнэ образование-хэм зэкълэми афигъэхьыгъэх, цыфхэр зэрэзыфэсакъыжынынхэ фаер кызыло-тыкълэрэ щитхэр ыкли тамыгъэхэр псы нэпкъхэм ащэгъэуцунхэу унашъо афа-шыгъ.

Эксперт шхъалэм кызырхыуагъэмклэ, илъэсым игъэмэфэ мазэхэм псыхъохэр щынэгъончъэу щытынхэм фэгъэхьыгъэ лыплъэн пэшлорыгъэш лофтхъабзэхэр рагъэкълых.

(Икълух я 3-рэ нэклуб. ит).

Мэздахэ ичынальэу гектари 7,7-м непэрэ мафэм игэклотыгэу зтегэпсыхьан лофшлэнхэр щэклох. Мыр зыгэпсэфыплэу рахухьэрэм иапэрэ чэзыу.

Мы ильэсым апэрэ чэзыур кьаухышт

АР-м и Лышхьэу ипресс-хулыкэу

Ащ идэхьаплэ, дэкляплэм пэчынэтлэ лэныкьоу Нэгыежэ лошхьэ кьушхьэтытым гьэзагэм нэсэу джырэ уахьтэм псэопьэ-шлынхэр щэклох.

«Анахьэу тызпылтыр чьлопсыр кьызэтедгээнэныр ары, экологем кьыхэкьыгэу ыкли пкыгьэу пытэхэр ары дгьэфедэхэрэр.

Мэз парк «Мэздахэу» гектар 435-рэ кьызэлъызыубытырэр зы чьлопс чьлпэшхоу уахьтэр гьэ-шлэгьонэу зыщыбгэкьлошущтэу ыкли чьлопсым, нэмык чьлпэ хьалэмэтхэм ядэхэгэу зыщы-зэхэлшлэушущтэу цытышт: зы кьушхьэтыт лэныкьом — Мыекьуапэ, адрэм — Адыгеим

икьушхьэпэлэхэмрэ икьушхьэ-хьэшыгухэмрэ», — кьащитхыг Адыгеим и Лышхьэу исоци-альнэ хьытыухэм.

Мыщ джащ фэдэу амал щы-рлэшт псауныгэм игьэпытэни, спортми шапылынхэу, унэгэу зыгэпсэфыным, нахь чанэу зиухьтэ зыгэкьло зышлоигьохэ-ми ателытэгьэшт. Кушхьэфэ-чэз гьогужьыер тыралхьэгьах, лэсрыкьуаплэм ишын аублагь, дэкляплэм дэжэ зыгэпсэфыплэм идэхьаплэ зэтырагэпсыхьэ. Мы-хэм апэчынэтлэу экогьогужьы-

ер, клэлэцыкьу джэгуплэр, спор-тым зыщыпыллыштхэр, нэмык-хэри шашыштых.

«Апэрэ чэзыур мы ильэсым кьэтыухышт. Сицыхьэ телъ кьэ-лэдэсхэр лэшэу зэрежэхэрэр зыгэпсэфыпкьлэм. Мыекьуапэ ипсыхьэ нэлкьэу зэтедгэпсы-хьагэм кьыгэпсэгьогьах мыщ фэдэ проектхэр республикэм икьэлэ шьхьалэ щыпсэхэрэмрэ Адыгеим ихьакьэхэмрэ зэрагэ-федэхэрэр ыкли зэрящыкьагэ-хэр», — кьыкьыгэтыгьыг Кьумпыл Мурат.

Псэуплэхэм ащыкьуагьэх

Мэкьюогум и 22-м Мыекьуапэ и Гупчэ мемориал лофтхьабзэ щыкьуагь. Егьэшлэрэ машлом кьэгагьэхэр клэпыралхьагьэх. Хэгьэу ззошхор кьызэрежэгьагьэр, кьэралыгьом ишхьафитыныгьэ пае зыпсэ зытыгьэхэр шыгьэ-шлэжэ мафэм агу кьагэкьыжыгьэх.

Лофтхьабзэм хэлэжыгьэх АР-м иминистрэхэм я Кабинет и Тхьаматэу Клэрэцэ Анзаур, АР-м и Кьэралыгьо Совет — Хасэм и Тхьаматэ игуа-дзэу Цэй Эдуард, федеральнэ инспектор шьхьалэу Сергей Дрокинур, хабзэм игьэцэкьлэ, ихэб-зэихухьэ, ихьыкум кьулыкьухэм, республикэм имуниципалитетхэм, ветеран организациехэм, ныбжыкьлэ, дзэ-патриотическэ клубхэм, гүфэкьло объединениехэм ялыкьлохэр.

Кьэлогьэн фае Урысые лофтхьабзэу «Шлэжым ишэф остыгь» зыфилорэм диштэу Гупчэ мемо-

риалми, Адыгеим имемориальнэ комплексхэм ыпалокь лофтхьабзэхэр зэращыкьуагьэхэр.

Джащ фэдэу республикэм имуниципалитет пстэуми митингхэр ащыкьуагьэх. Републикэм щыпсэхэрэм тичьлпэгьу мин 80 фронтым зэрэлухьэгьагьэр, ахэм ащыцэу нэбгырэ мин 30-м ехьур Хэгьэу ззошхом зэрэхэклодагьэр агу кьагэкьыжыгьыг. Адыгеим щыц нэбгырэ 59-мэ Советскэ Союзым и Лыхьужьыцлэ кьа-фаусыгь, Щытхьум иордени 3 кьафагьэшьо-шагь.

Хэдыкьыным ишээфхэм зафагьасэ

Льэпкь лэпэщысэхэм яшын пылхэм я Мафэ фэгьэхыгьэ лофтхьабзэ Адыгэ Республикэм исурэт кьэгэпсэгьуаплэ щыкьуагь. Льэпкь лэпэ-ласэхэм яхудожественнэ лофшлагьэхэр цыф-хэм алыгьэлэсыгьэнхэмкьлэ хэдыкьыным пыщэгэ Исасе Анжелэ егьэдженхэр зэхищагьэх.

Исасе Анжелэ Адыгеим щы-зэпашлэ. Дышхэ хэдыкьыным ишээфхэр кьыткьэхухьэрэ лэ-ужхэм аригьэшлэным ар пылэ. Культурнэ клэным уасэ фашы-нымкьлэ егьэджен десэхэм мэ-хьанэшхо ялэу елытэ. Адыгэ льэпкь лэпэщысэхэм якьэуш-мэн ыкли яхэгьэхьон зэхахьэр тегьэпсыхьэгьагь.

— Ижыкьлэ адыгэ пшашьэ-хэр дышхэидэ хэдыкьыным фэлэпэлэсагьэх. Бзылфьыгэ нахьыжэу унагьом исхэм щысэ атырахыштыгь. Зэхахьэм хэлэ-жыгьэхэр хэдыкьыным ишээф-хэм ащыдгьэгьозагьэх. Мыщ фэдэ лофтхьабзэхэр мызэу Мыекьуапэ щыкьуагь. Дышхэ ыкли тыжыын хэдыкьыным, льэпкь лэпэщысэхэр шыгьэнхэм ахэлажэу зышлоигьомэ япчягэу зэрэхэхьорэм тегьэгьушлэ, — кьылуагь Анжелэ.

Лэпэлэсэм илофшлэн зери-фэ-шьяушэу зэригьэцэкьлэштым мэхьанэшхо реты, ащ охьтабэ тырегьэкладэ. Илэшлагьэхэр гьэшлэгьоных: гьэчэрэгьуагь,

Якьин адэтэгошцы

Тхьаумэфэ мафэу кьуагьэр Урысыем ичьлпэ зэфэшьхьафхэм кьащыхьугьэ тхьамыклагьохэмкьлэ тарихым кьыхэнэжышты.

Кьалэу Севастополь

А мафэм, мэкьюогум и 23-м, Украинэм идзэхэм кьалэу Севастополь кьыдэонхэу ракетэхэр кьатлупщыгьэх. Урысыем и ПВО ахэр кьызыреутэхьхэм, кьапызыгьэхэр хьылушэу гьэ-псэфыплэм кьыщэфэхьыи, цыфхэм кьахэфагьэх.

Севастополь игубернаторэу Михаил Развожаевым тыгьуасэ щэджагьохэм адэжэ кьызэритыгьэмкьлэ, ащ нэбгыритф хэкло-дагь, щыр клэлэцыкьлэх. Пстэумкьлэ шьобж тещагьэу хьугьэу медицинэ лэпылэгьу зыщыклагьэу хьугьэр нэбгыри 124-рэ мэхьу, 82-р сымэджэщхэм ачлэлъых.

Украинэм идзэхэм мыщ дэжыым шагьэфедэгьэу ракетэу АТАСМС зыфилорэр США-м кьафитлупщыгьэу лашэхэм ащыц.

— Киевскэ режимым жьалымыгьэшхо зыхэлъ бзэджэшлагьэу зэрихьагь, — кьыритхыгь АР-м и Лышхьэу Кьумпыл Мурат интернет нэклубгьохэм ащыц. — Мамыр щылаклэ зилэ цыфэу кьалэу Севастополь дэсхэм лашэкьлэ кьахэуагьэх. Ащ ыпкь кьыкьыкьлэ нэбгыри 124-мэ улагьэхэр е шьобж зэфэ-шьхьафхэр атещагьэхэу хьугьэ, 27-р клэлэцыкьлэх. Нэбгыритфэу хэклодагьэхэм ащыцэу щыр клэлэцыкьлэх. Адыгеим щыпсэхэрэм ацлэкьлэ Севастополь игубернаторэу Михаил Развожаевым ыкли хэклодагьэхэм ялахьыл-гупсэхэм сафэтхьаусыхэ. Шьобжхэр зытещагьэу хьугьэхэм бэрэ пэмылэу япсауныгьэу зэтеуцожьынэу тафэлъало. Зэкьлэми тызэдэлэжьэу пьыр кьэдгьэуцун, тичьлфхэр кьэтыухьуэмэнхэ ыкли текьоньгьэр кьыдэтхын фае.

Дагьыстан Республикэр

Мы мэфэ дэдэм, пчыхьэм, Дагьыстан икьэлитлэмэ, Махач-каларэ Дербентрэ, тхьамыклагьохэр кьащыхьугь. Ар зилэшлагьэр террористхэр ары.

Апэ чыристан диным пылхэм ячылысэу Дербент иурамэу Лениным ыцлэ зыхьырэм тетым бзэджашлэхэр лашэ алыгьэу тебэнагьэх. Дин мэфэкьхэм ащыц хагьэунэфыкьлэу нэбгырэ 40 фэдиз а уахьтэм ащ члэтыгь. Чылысыр кьэзыгьэгьунэщыгьэм-рэ протоирееу Николай Котелниковымрэ террористхэм аукьыгьэх. Ащ ыужым джуртхэм ятхьэлэушлэ, синагогым, клагьэнагь.

А охьтэ дэдэм кьалэу Махачкала иурамэу Ермошкиным ыцлэ зыхьырэм гьогьу-патруль кьулыкьуым ипостэу тетым террорист-хэр тебэнагьэх. Дагьыстан Республикэм и Лышхьэу Сергей Мелиховым тыгьуасэ пчэдыжыым кьызэриуагьэмкьлэ, кьэлитлэм тхьамыклагьоу кьащыхьугьэхэм полицием илофшлэу нэбгырэ 15 ахэклодагь. Ахэм ащыц кьалэу Дагестанские Огни полици-ем иотделэу илэм ипашэ. Дербент террористхэм зыцапэуцужь-хэм улэгьэ хьылъэу тещагьэу хьугьэхэм апкь кьыкьлэу ар дунаим ехьыжыгь. Джащ фэдэу кьэлэдэсхэм ащыцэу нэбгырэ 19-мэ улэгьэу ыкли шьобж зэфэшьхьафхэр атещагьэхэу хьугьэ.

— Тхьаумэфэ мафэм Дагьыстан Республикэми тхьамыкла-гьоу кьыщыхьугь, — кьытхыгь Адыгеим и Лышхьэу ащ фэгьэхьыгьэу. — Махачкаларэ Дербентрэ япсэуалэхэм ащыцхэм террористхэр атебанэхи, жьалымыгьэу зэрахьэзэ, цыфхэр аукьыгьэх. Адыгеим щыпсэхэрэм ацлэкьлэ ыкли сэ сшхьэкьлэ Дагьыстан и Лышхьэу Сергей Мелиховымрэ хэкло-дагьэхэм яунагьохэмрэ сафэтхьаусыхэ. Шьобж хэзыхьыгьэхэм псынклэу япсауныгьэу зэтеуцожьынэу тафэлъало. Террористхэм Темыр Кавказым зыпкьытыныгьэу, мамыр щылаклэу илпыр, лэпкьхэм язэгьурылэныгьэу зэчагьэкьон гухэлъ ял. Дагьыстан, Темыр Кавказым, зэрэ Урысыеу ащыпсэхэрэм зыкьыныгьэу ахэлъыныр, зэкьоуцонхэр ары акьуагьлэр. Льэпкь зэфэшьхьа-фыбэ зэрыс тыхэгьэу зэхэпкьутэн пльэкьыштэп. Мы терактым хэчагьэу хьугьэхэм яфэшьошэ пшээдэкьыжэу зэрагьэхьыштым сицыхьэу телъ.

Урысыем Следствиехэмкьлэ и Комитет Дагьыстан Респуб-ликэмкьлэ и Кьутамэ уголовнэ лоф кьызэлэуихыгь, бзэджэшлэгьэу хьылъэм хэчагьэхэм альэхьух.

Терактхэм ахэклодагьэхэм апае мэфишрэ республикэр шьыгьошт.

Шьолыритлэм арысхэм якьин адэтэгошцы. Хэклодагьэхэм ягупсэхэм тафэтхьаусыхэ. Шьобж хэзыхьыгьэхэм япсауныгьэу зэтеуцожьынэу тафэлъало.

ХЬУТ Нэфсэт.

зэтедзагьэх, тегьэпкьагьэх. Лэ-пэщысэхэр зэкьлэ шапхьэхэм адистэу, зэкьлужьэу гьэпсыгьэх. Лэпэханэу тызщыпсэурэм елпы-тыгьэу щыгьынми зызэблихьуэу идэхагьэкьлэ, зыхэшлыкьыгьэмкьлэ зэтефыгьэу мэхьу. Сыд фэдэ шьуаши мыщ фэдэ лэпэщысэхэм кьагьэкьлэрэкьлэшт.

— Адыгэмэ ядышхэу клэн кьэушхьумэгьэным, льэпкь зэфэ-шьхьафхэм ар ядгьэшлэным

тызэрэхэлажыэрэм гушхуагьэу кьытхелъхьэ. Зыныбжэу икьугьэу пшашьэхэм яльэпкь культурэ зэрэбаим, зэрэдахэм щыгьозэн-хэмкьлэ мы лофтхьабзэм ишлогьэ-шхо кьэкьлошт, — хигьэунэфы-кьыгь лэпэлэсэм.

Льэпкь лэпэщысэр псэушт итарихь изэгьэшлэн лэужхэр хэчагьэхэу хьумэ.

ЛЬЭПШЫКЬО Фатим. Сурэтыр авторым ий.

Сэтэнае и Маф

АР-м и Лэпкэ музей зичэзыу хьаклэц лофтхьабзэ цыреклокыг. АР-м илэпэласэхэм ыкйи лэпкэ лэпэщысэшным пылхэм я Ассоциация хэт Гумэ Ларисэ я 6-у ар ыгэхьазырыг. Клэцаклом лэпылэгьу фэхьугэх зэльашлэрэ лэпэласэху Битэ Азэрэ Джарымэкьо Зуретрэ.

«Сэтэнае и Маф» зыфилорэ лофтхьабзэхэм япшэрылхэм ащыц лэпкэ культурэм зегъэужьыжыгъэныр, уахтэм хэкодэгъэ шэн-хабзэхэр шылэныгъэм кыхьэжыгъэныр. Тыкэзыуцухэрэ дунаир клэлэцылхэмрэ ныхьыкхэмрэ нахьышлоу кьагурылоним, ялэныкьо гупсэ агъэлэплэным, тарихьыр, искусствэр, шэн-хабзэхэр зэрагъашлэхэзэ, шылэныгъэм еплыкхэм фырылэм зегъэушомбгъуэным, творческэ гупшысэу ахэлхэр нахьышлоу агъэфедэным зэхэхэр афэгъэхьыгъаг. Зэхэцакхэм кызыралуагъэмкхэ, мыщ фэдэ зэлүкхэр нахьыбэ хуонхэм тапэкхэ дэлэжъэщтых. Зэхэхэм кьеклоллагъэхэр Сэтэнэе гуащэм идышэ луданэ зэрипхыгъэх. Лэпэщысэу искусствэ хьугъэм идесэхэу

Ларисэ кыгъэхьазырыгъэхэм адыгэ культурэм ибаиныгъэ кырагъэлэпгъу-кыгъ.

— *Адыгэмэ ялэпэщысэшным пшэушэ ныхьыкхэм мэ-хьанэшхо илэу сэлъытэ. Ныхьыкхэм непэ тэ ядгъэлэ-гъурэ щысэр ары тапэкхэ зэрэпсэуитхэр. Адыгэ пшэушэ нэпчэ дышэ хэдыкхынымкхэ лэпэлэсныгъэ хэлхыныр шап-хьэу щытын фэе,* — кыхьыгъэ-щыгъэ зэхэхэм икхэцакхэм Гумэ Ларисэ.

Тинахьыжэ пшэушэхэм кытфыщанэ-

гъэ лэпэщысэхэр, лэпкэ лэшагъэхэр гъашлэм илэмыджых, лэужхэр зэра-пыхь.

Сэтэнае идышэ луданэ идесэхэм ахэлэжыгъэ бзылфьыгъэмэ лофтхьабзэм икхэхэр зэфэхьысыжыгъэх. Шэхьадж ышыгъэ лэшагъэм шыгушлукыгъ. Сэтэнае идышэ луданэ, пышэсэхэм афэгъэхьыгъэ зэлүкхэр шылэныгъэм дештэх. Мастер, луданэр, шэкхы агъэфедэхэзэ, хэлажэхэрэм пкыгъо гъэшлэгъонхэр ашыгъэх, хэдыкхыгъэ тхыпхэхэм лэпкэ гупшысэ ахэлх. Шухьафтын пшын лэпкышт пкыгъуабэ ашыгъ.

Пшэушэхэр дэным, бзэным нахь афэцагъэхэ зэрэхьухэрэм уегъэушлэ. Анахь узыгъэушхохэрэм илэси 10 — 13 зыныбжэ пшэушэжыгъэ цыкхуэхэ зэхэхэм хэлэжыгъэхэр ары.

— *Ныхьыкхэм щысэ зыты-рахын тил,* — кытылуагъ лэпэлэсэу Джарымэкьо Зурет. — *Сэтэнае идышэ луданэ идэхэ-гъэ шылэныгъэм хэлуакхэрэп. Модэм бэрэ тегъуцхэ, ари дэгъу, ау ац нахь дэгъужь лэпкэ шлэжыгъэм кыпкырыкхыгъэхэ, лэпкэ лофтхьабзэхэм ныхьыкхэхэр нахь чанэу ах-лэжыгъэхэр.*

Дышэидагъэхэр зыщыгъэфедэгъэ лэшагъэхэр джырэ мафэм диштэу ныхьыкхэм ащыгъыным лэпэлэсэхэр клэхопсых. Джащ фэдэ гугъапхэр непэ нэфаплэ хуонэу тыцэгъуы. Сэтэнае илуданэ орэшлэт!

ЛЭПШЫКХО Фатим.

Сурэтыр: Гумэ Ларис.

Зэрэщынагъор бэмэ кьагурылорэп

(Икху).

Урысые Федерацием ошлэ-дэмышлэ лофтхьабзэ и Министерствэ и Гьэлорышлэплэ шхьалэу Адыгэ Республикэм щылэм и Гупчэ, АР-м хэгъэу клоц лофтхьабзэ и Министерствэ, зыныбжэ имыкхуэхэм ялофьыгъэхэмкхэ комиссием хэтхэр, кьо-шэо цыкхуэхэмкхэ Кьэралыгъо инспекци-ер, Адыгеим илхыгъо-кьэгъэнэжыкхэ отряд, общественнэ организациехэр зэгъусэхэу зыщыбгъэпскы мыхьушт чыплэхэр кьаплыхьэх, псыхьохэм цы-фым ищылэныгъэрэ ипсауныгъэрэ кьа-щылухьумэгъэнхэмкхэ шапхэхэр зыуко-хэрэм ыкйи псы лушохэм общественнэ рэхьатныгъэр ащызыукохэрэм, джащ фэдэу псым ухахьэ зэрэмыхьуштыр зытетхэгъэ тамыгъэхэр зымыгъэуцугъэхэм административнэ пшэадэкхыжэ арагъэхьы.

Гьэлорышлэплэм илофьышлэхэм анахьэу аналэ зытырагъэтырэр клэлэцылхэр псым ымытхьалэнхэр ыкйи шэобжхэр атешагъэ мыхьунхэр ары. Ац фэдэ хьугъэ-шлэгъэ тхьамыкхэгохэм клэлэ-цыкхуэхэр ащылухьумэгъэнхэм фэшл Урысые Федерацием ошлэ-дэмышлэ лофтхьабзэ и Министерствэ и Гьэлорышлэплэ шхьалэу Адыгэ Республикэм щылэм ны-тыхэм зафегъазэ ясабийхэм алы-плээнхэу, япшэрылхэр икху фэдизэу агъэцэкхэнхэу, сабийхэм ящылэныгъэрэ япсауныгъэрэ нахьыжхэм алэ зэрипыр зыщамыгъэгушпэнхэу.

Мафэ фабэхэм псым зыцагъэпскы-ныр зыкхэсэхэм врачхэр кьаджэх шьон пытэхэр амыгъэфедэнхэу, сыда плэмэ фабэмрэ шьонимрэ зызэхэхьэхкхэ, псауныгъэр псынхэу зэцэкхэ. Етлани цыфыр ешэуагъэу псым зыхахьэкхэ, фэщым ыубытын ылэкхышт, ац кы-хэкхэу псым ытхьалэным ищынагъо кьэуцу. Джащ фэдэу псым елэсыгъэ хьугъэ-шлэгъэ тхьамыкхэгохэм лэпсэ афэхьухэрэм ащыц лэагъапхэм адэкхуа-хэу, ац кызырэхакхэхэрэ.

— *Гьэпскыплэу зыхахьэ мыхьуштхэм табличкхэр атетых нахь мышлэми, цыфхэр ифэгъэдалохэрэп. Ыужыкхэ ац гумэкхыгъоу кызы-дихьын ылэкхыштхэм ягупшысэхэрэп, ежьхэм ашхьэ кызырэхьэу мэпсэх. Цыф ешэуагъэр ары етлани нахь кьаигъэ хуэрэ. Ац фэдэр псым зыхахьэкхэ, ыгу фэцэчэрэп, ылакхэхэр кьедэужьхэрэп — джары нахьыбэрэмкхэ псым ытхьалэхэу кызыкхыкхыгъэрэ,* — кылуагъ Олег.

Зыщыбгъэпскы мыхьушт чыплэхэм ахэхьэхэрэм апае хэбзэгъэуцугъэ ашта-гъэу цыт. Мыщ кьыдилыгъэрэ шапхэхэр зыукохэрэм тазыр атыралхьэ. Арэу цытми, ащи кыгъэуцухэрэп.

Экспертхэм кызыралорэмкхэ, есыкхэ дэгъоу зышлэу, псым щымышынахэрэр ары нахьыбэрэмкхэ ытхьалэхэрэп. Ахэм лэшэу яцыхьэ зэрэзытелыжыгъэм кы-хэкхыкхэ зыфэмысакхыжхэу ары кы-зыралорэр. Псыхьом е хым кышыоухь-лэн ылэкхыштхэр кьэшлэгъуае, ахэр тыкэзыуцухэрэ дунаим изы лахьых, арыш, есынымкхэ улэзэ дэдэми, узфэ-сакхыжмэ, зыкхэбар шумышлэрэ гьэ-пскыплэхэм шэуахэмыхьэмэ нахьышлэ.

Пэшлорыгъэшэ лофтхьабзэхэр

Гьэлорышлэплэм игупчэ подразделение инспекторхэм 2024-рэ илэсыр кы-зыхьагъэм кышыублагъэу дэкхыгъо улпэкхуэн 37-рэ зэхэагъ. Пэшлорыгъэшэ лофтхьабзэу зэрэхьэхэрэм ахэхьэу ин-спекторхэм псыр шынагъоу зэрэщытыр цыфхэм агурагъэлуагъ, ацкхэ зэдэгъу-цылэгъуи 127-рэ адашлыгъ, узыгъэгъозэрэ

тхьэпэ 1285-рэ афагощыгъ. Джащ фэдэу гъэсэныгъэ учреждениехэм, клэлэцы-кхуэхэм зызцагъэпсэфырэ лагерьхэм инспекторхэр ащылагъэх, псыр щынэгъон-чэным ылэныкхыкхэ ахэм зэдэгъушлэ-гъухэр адашлыгъэх.

Псым ыпкэ кыкхыкхэ клэлэцыкхуэхэм шэобж атешагъэ мыхьуним ыкйи псым емыкхыдхлэнхэм инспекторхэм лэшэу аналэ тырагъэты. Гьэмэфэ лэхьаныр кызыхьэкхэ загъэпсэфынуэ клэлэцы-кхуэхэм охьтабэ ял ыкйи нахьыжхэм альэныкхыкхэ лэпылээн зэрамылэм кы-хэкхэу зэрэфэу мэпсэху, ац кыхьэкхэу ахэм ящылэныгъэ ыкйи япсауныгъэ зэ-щыкхыном, бзэдэжшлагъэ зэрэхьаным ищынагъо кьэуцу. Мыщ фэдэ тхьамы-

кхэгохэм клэлэцыкхуэхэр ащылухьумэгъэн-хэм фэшл ны-тыхэм, нахьыжхэм пшэ-адэкхыжхэу ахьырэ агъэлэшынуэ афа-гъэпытагъ. Ны-ты пшэрылхэр икхуо зымыгъэцакхэхэрэм административнэ пшэадэкхыжэ арагъэхьышт.

Адыгэ Республикэм ит клэлэцыкху лагерьхэм апэгъунэгъоу зыщыбгъэ-пскы лэпэкхышт псыхьохэр ащылэхэп нахь мышлэми, Гьэлорышлэплэм ин-спекторхэр ренэу ахэм макхэ, клэлэцыкху-хэм пэшлорыгъэшэ лофтхьабзэхэр ады-зэрэхьэх, кьэгъэнэжыкхэхэм агъэфедэрэ пкыгъохэр арагъэлэгъухэзэ псым узэрэхьащтыр, апэрэ лэпылэгъур ябгъэ-кхы зэрэплэкхыштхэр кьафалуатэ.

КИРЭ Фатим.

Зеклохэр

Уахтэр кышцуцугэм фэдэу, плэгу-рэм уеумэхы. Псыубытыплэм кегэтысэ-кыгэ чыгхэм яныбжыкыухэр псы кылым кытеших. Ащ тес хьарзэ фыжхэм яунаго мытхытхэу блэсыкы. Уздахьэклэ, укыдэклыхынэу уфаерэп. Пшэдэклыхь гэнэфагэ зыхырэ обществэу хьаклэщ зыгэпсэфыплэ зэхэтэу «Туристыр» Мые-кьопэ районым ипсэуплэу Краснооктябрь-скэм дэт. Ар бэмэ зэлашлэ. Итарихь Советскэ Союзыр зыщылэгэ лэаханым кыщежэ.

«Туристыр» пстэуми зэра-шлэщтыгэр клэлэцкыкы зыгэ-псэфыплэ лагерэу ары. Хэгэ-гур зызэхэзым, хьаклэщ зэхэт-хэр унае зышыгыгэхэм бэджэн-дэу ахэр атыштыг, нэужым ащаг.

— 2014-рэ илээсим тэ «Ту-ристыр» тцэфыжыгыгэ, — **кы-фиотагэ «Адыгэ макъэм» хьаклэщ зэхэтым ипащэу Быржэ Данэ.** — Пкьэу хэтла-гэмэ атетыгэ унэжхэу мыщ дэтыгэхэр рядгэутижыгыгэх. Я 2-рэ, я 3-рэ ыкли я 4-рэ корпусхэр клэу ядгэшлыгыгэх. Чыгыгэ дэдгэтысхьаг, псы-убытыплэ нэпкхэр дгээкэ-бзагэх. Хьаклэщ унэхэм апэлүл чыплэхэм уц хьасэхэр ащызэ-тедгэпсыхьагэх. Непэрэ уах-тэм диштэу гэцэкэлэжын инхэр цызэшлотхыгыгэх. Цыфхэм язы-гэпсэфыгэ уахтэ гулэтыплэу, гупсэфэу шагэкэлоным ыкли ащ пае ящыклагэр зэклэ мыщ шы-гэпсыгэным тыдэлэжыаг. Шыпкэр плотмэ, хьаклэщ зэхэтыр зыфэдагэмрэ джы зэрэхугэмрэ лэашэу зэтэкли. Клэлэцкыкы зыгэпсэфыплэ ла-герэу «Туристыр» зыщэтым, мыщ зыщызгэпсэфыштыгэхэм кызыэралотэжыштыгэмклэ, зеклозещэхэр ягусэхэу лэсэу кыушхэм зэпырыкыхэти, хы Шлүцлэм нэсыштыгэх ыкли кьа-гээзжыштыг. Зыгэпсэфы-плэр цлэрылоу шытыг. Тэри

тиамал кызыэрихэу ар лытэ-гэклуатэ.

Я 30-рэ зекло гогууанэу зэрэ Союзэу шыцлэрылагэм шлои-гоныгэ зилэхэр джыри Адыге-им щытехашыух. Шьолпырым кыхьэхэрэр зэклэ апэ хьаклэщ-хэм ахэдэх. «Туристыр» зэрэ-

зэлашлэщтыгэм фэдэу кы-зэтенаг.

Хьаклэщ гэкэлэжыгыгэ зэ-хэтхэм ямызакьоу, чылопсым идэхагэ шыухумаг, хьэрзэ фыжхэр, псычэтхэр кьеклэхэу псыубытыплэ дэт, чыг зэфэш-хьафхэр кыщэкых, клэлэцы-

клухэм апае зыгэпсэфыплэ пчэгу хэт, зипсауныгэ лып-лэхэрэм апае спортивнэ тре-нажерхэр шагэуцугэх, джащ фэдэу зыщыгэпскыин плэ-кыинэу бассейн дэт. Аукьоды-еу удэханэу шымытэу кьэ-шыхьаг, ухумакло лут. Кьа-

титлоу зэтет автобусхэр, ма-шинэхэр дахьэхэу, дэклыхьхэу бэрэ плэгушут. Шагушхом шыжэот.

Чыплэ зэфэшхьафхэм кьа-рыкырэ зеклохэр Адыгеим кы-зыклохэклэ, мыщ кышэуцух.

2022-рэ илээсим Херсон кыкыгэ нэбгыри 183-мэ мы зекло комплексыр шхьаегэ-зыплэ афэхуг. Адыгеим ыпшэ-рилхьажы, кьэралыгэо зэзэ-гыныгэ хьаклэщ зэхэтым ди-ши, ыпклэ хэмылэу цыфхэр мыщ шыпсэугэх. Клэлэцкыкы ягусэхэм яеджэн Красноок-тябрьскэ гурыт еджаплэм шы-лагэклотэн алэахыг. Сер-тификатхэр кызыэратыгэхэу члэкыжыгыгэхэр бэ, ахэм унэ-хэр ащэфыгэх. Зитхылхэр кыдэзыхыжэу непэрэ ма-фэм джыри нэбгырибгу кы-члэнаг. Ящыклэгэфэ нэс чла-гэсыштых.

Зекло зэхэтым ипащэ игуа-дзэу Светлана Ададуравам кызыэрипорэмклэ, кыныгьохэм ахэфэгэ цыфхэу лэпылэгэу зэрагэкыгэхэм ар ащыгу-пшэрэп:

— Мэфэкхэр благэкыхэрэп,

Зэлашлэрэ хирургэу Жэнэ Аскэр ыныбжэ илээс 70-рэ хуугэ

Цыфым ыцлэ ежэ зыфешлыжы

Мы гуцылэжы зыфешлын плэкы-цыхэм ащыц Урысые Федерацием изаслуженнэ, Адыгэ Республикэ инароднэ врачэу, Пироговым иорден кызыфагэшшошэжэ хирургэ Иэнэасэу Жэнэ Аскэр.

«Жэнэ зэшыхэр» — джары Адыгеим шагэлэплэхэрэ, зицыху бэрэ зэхэтхэрэ врачэу Аскэр

рэ Адамэрэ ягугу ашы зыхуыккэ нахыбэрэм ягущыцлэ кызырэрэагэжэрэр. Кызыхэкыгэжэ лэпкы, унагэр, кыаджэр агэдажэу, ежхэри ахэм арыгушхожэу ящылэныгэ гыгу ахэр рэклог.

Непэ тэ зигугу кэатшы тшюигэр мы мафэхэм зимэфэкл хэзыгэуэфыкыгэ Аскэр ары.

Афыпсыпэ щыпсэуштыгэжэ Жэнэ зэшыхэгуэсхэу Чэримэрэ Разиетрэ яунагэо мэкуогум и 24-м, 1954-рэ илээсым кыхыгэжэ апэрэ шэоажыем Аскэр фаусыгэ. Ежэ

кызырлорэмккэ, клэлэцы-кыгуэр гэшлэгэоныгэ, ны-тыхэр клэлэгэеджэ-гэжэ. Еджаплэр дышэ медальккэ кыухыгэ, медицина институты — дэгу дэдэу. Иакыккэ, илофшлэклэ кылэжыгэ тын лэплэу, щытхуцлабэу кыфагэшшоагэжэр. Ау пстэуми анахь лэплэу Аскэр ылытэрэр цыфхэм яшлэуэгэу, ялытэныгэ ары. Ахэм зэрашымыклэрэр насыпыгэу зыфелэгужы.

Ащ ишыхэат 2022-рэ илээсым «Тэхутэмыкэоо районым ицыф гэшулагэ» зыфилорэ щытхуцлэр кызыфагэшшоашэм, а ху-гэ-шлагэем хэлэжэжэ нэбгырэ мин пчагэр Аскэр ыцлэ кызыралом кызырэлэгэокыгэжэр. Цыфхэм ишулагэу аригэ-кырем фэш гуцылэ фабэу кыфалуагэр Аскэрккэ тын пстэуми анахь лэплэу зэрэщытыр кыыхыгэжэщыгэ.

1977-рэ илээсым, Пшы-зэ кэралыгэо медицинэ институты кызыуыгэем кыщегэжэагэу, Аскэр цыфхэм япсауныгэ икэу-хуэмэн фэлажэ. 1985-рэ илээсым специалист ныбжыккэу шлэныгэ дэгүрэ лфшлэклэшлүрэ зэралэгүла-гэжэр Адыгеим ихирург шхыалэ хуугэ. 1988-рэ илээсым кандидат диссертациер кыушыхыатыгэ. Адыгэ республикэ клиническэ симэджэщым лынтфэ хирургиемккэ Гупчэу щигэпсыгэем илээси 10-м

ккэу хэолыагэо: исэнэхэат хэшлыкышхо зэрэфырилэм имызакыоу, искусствэм, литературэм ар афэшагэ, бгэшлэгэон фэдиз хуу-тиадыгэ тхаклогэм, орэды-логэм кэтегушылэн ылэ-кышт. Лэшэу ар рэгүшхо, гунэнчэу лытэныгэ фэшлы илахыл Жэнэ Кы-рымызэ. Илээс зэкэлэ-клогэми ар Кэралыгэо Советым — Хасэм идепу-татыгэ.

Ары, Аскэр щылэныгэ гыгу дахэ тет. Иунагэо исхэр зэккэ медицинэм илофшлэх: ишхыэгүси, ыкыуи, ыпхуи. Арышэ, цыфхэм япсауныгэ икэу-хуэмэнккэ ахэм апшэу ифэрэр маклэп, ащ икэ-жаплэр унагэом ышхы ары.

Ккэуым кыхэзгэжэ-жы сшюигу Аскэр ятэ Чэримэ гуцылэгэу сыфэ-хуугэу «клэлэ дэгүхэр пплүгэжэ, тят, Адыгеим иккэлэ плүгэ пэрытхэм ахэтых» зесэлэм, «сэ сы-лы дэгүклэ ахэр ащ фэдэ хуугэжэп, лф зыдашлэжы-гэжэ, шхыахыгэжэпыш ары» кызырэлэгэагэу.

Непэ Аскэр тыфэгүшлэ имэфэкл мафэклэ, иоби-лейклэ ыккэ тыфэлалэ псауныгэ пытэ илэу, игэ-хыагэжэ джыри ахыгэ-хуу, ибын-унагэо ихэр ылэгэу, цыфхэм алы-тэу илээсыбэрэ кытхэ-тынэу.

**ЖАКЭМЫКЭО
Аминэт.**

Сурэтхэр: «АМ-м» ихэр-зынэщ.

ехуэрэ пэжэныгэ дызэ-рихыагэ. Аскэр ыгу кэ-кыжы: «Пчэдыжым жэу едгэжэти, пчыккэ клэхэ охуфэ тыгу етыгэу лф-тшлэщыгэ, операциябэ тшыщыгэ. Командэ дэгү, врач ныбжыккэ лэплэ-сэхэр, сэ езгэеджэжэр, сигүсагэжэ. Ахэм ащы-хэр нэужым кэзгэблэ-гэагэжэ «Я ХХI-рэ лэшлэ-гум иккэликэу» Шэуэмэн Хыэрэт Афыпсыпэ кы-щызэлүихыгэем иврач шхыалэу лфшлэныр зесэ-гэжэем...»

Мы клиникэм икызылү-хыни, ащ лф зеришлэрэ-ми афэгэжыгэу мызэу, мытлоу сэ сшхыккэ тхы-гэжэр згэжыахыгэу, ащ сыккэу хуугэ, Аскэр илоф-шлэкли слэгүгэ. Бэ мы-лым гэшлэгэонэу хэллэ-гэрэр — ицыфыгэкли, илэпкэ, илэныккэ, икыуа-

джэ, ащ ицыфхэм шлүлэ-гэу афырилэмккэ зэггэп-шэн плэкыштыр маккэ.

Хирург лэплэасэм, исэ-нэхэат фэшпыккэу илэ-сипшл пчагэжэем лажэ-рэм фэгэжыгэу бэ кэплон, кэптхын плэкы-щтыр, ищылэныгэ гыгу имафэ пэпч гэшлэгэоны, ау ащ фэдэ пшэрылэ сэ непэ зыфэгэжэуцужырэп. Арэу щытми, зы лэныккэ джыри кыхэзгэжы сшю-гэу — Аскэр езыгэ-джагэжэр, щысэтхыплэу илэгэ врач нахыжэу Жэнэлэ Заурбий, Хыагун-дэжэ Нурбий, нэмыккэми ягугу кымышлэу, лытэ-ныгэу афишлэрэр кыхи-мыгэжэу зы гуцылэгэу дэсшыгэу кэсшлэжырэп.

Цыф лушым удэгүшлэ-ныр сыдигуи гэшлэгэон. Ащ фэдэжэ Аскэр, улккэ кэс зы лэныккэ горэ

Гугэпшлүхэр зыдиыгэхэу

Зэрэеспубликэ фэдэу бжыхыасэ-хэмрэ гэтхасэхэмрэ ялхы-жыын Шэуджэн районым цы-жэот. Хыныгэом чанэу хэла-жэу кыаджэу Хыанэклае цыц Чыгулэжэу, илээс 67-рэ зы-ныбжэ Хыамхыккэо Кэплэан. Ащ ищыплэ мы мафэхэм те-блэгэагэ.

Мэкүмэщ хызмэтым епхыгэ лф-гэо псынккэ хуэрэп. Чыгум лэжыгэшу кытыным фэшл зэпыгэо имылэу илээ-сым кыккэоцл чыгулэжыым ащ епхыгэ лфшлэнхэр зэшлүехы.

1991-рэ илээсым кыщыублагэу апэ чыгухэр кылызыхыжыгэжэем ар ащыц. Унагэом кытефэгэ чыгум нэмыккэу цыфхэм бэджэндэу кылихызэ илээс пчагэ хуугэу гектарыбэ елэжы.

— Чыгум тегашхэ, ащ удэлажэемэ, гэбэжэу кыуитышт. Сыд фэдэрэ лф-шлэни кын хэлэ, ау узпылэ лфыр шлү плэгэу, ащ зыкыгэжыпкэжы хуумэ, ар зэхаплэрэп. Учанмэ, непэ хэкыплэ кызыфэмыгытын лфш хуэрэп. Адыгэ гуцылэжым зэрилоу, «Лажэрэр лажынчэу хуэрэп». Мыгэ коцыр ары нахыбэу тишофмэ арылпыр. Лэжы-гэшу кытхыным, осэшлү клэтыным тыщэгугы. Лэжыгэем осэ тэрэз зэри-

мылэм кыыхыккэ гэстыныпхэу етхы-лагэем тедгэккэагэжэр хэтэхыжы нылэп. Бжыхыасэхэм минеральнэ чы-гэшлүхэмккэ ташлүлагэ, уцыжхэр, уз зэфэшхыафхэр кыамыгоонхэм пае ищыккэ лфшхыабзэхэр зэшлүхыгэжэ. Мыгэ огэу цылагэем кыыхыккэу лэжы-гэем зэрар зыщырихыгэ чыплэхэр кыыхыккэжэ. Арэу щыт нахь мышлэми, сыгу згэккэагэжэп, гурытымккэ лэжы-

гэу кыисхыжырэп сегэаразэ, — кэ-лүатэ Кэплэан.

Чыгулэжыным нэмыккэу Кэплэан былымхуны пылэ. Былымхэр зычлэ-тышт кыакырыр зэрифэшшоашэу зэты-ригэпсыхыагэ. Ахэм зэрищыккэагэу уадзеклон, лэплэлэлэ умышлэу дэгэу уэрэпылэны фаер кыгурылэзэ, ицы-ккэу зэрэсагэу, ахэм ауж ит. Ащ ишулагэклэ сыд фэдэрэ кыни кыгэу-цурэп, пшэрылэу зыфигэуцужыгэу зэшлүхын елэкли. Мэлхэри шккэу-цыккэу ылыгэжэ. Нэмыккэу шюлырхэм ашахуэрэ мэл лэпкэ дэгүхэм афэдэхэр кызылэклигэжэан гүхэлэ ил. Ахэм ти-чыопс кыккэуцл-кыамыккэуцлтым егэ-гумккэ.

— Чыгум мэку-мэщ культурэу халы-хэрэр илээс кэс зэблэхуугэным мэ-хыанэ зэрилэр, ащ ишулагэу кызырэлэ-ккэу цылэныгэем кыгэжэжэагэу. Чыгум лэжыгэшу кыыхыным тыфэ-банэ, ищыккэу лф-шлэнхэр игэом зэхэ-тэцэх. Хыэм илхы-жыын бэрэ ошхым зэпигэуэгэми, игэом ари тыухыгэ. Ко-

цым илхыжыын зыгэпсэфыгэо тимы-лэу, мэфэ ошлүхэр кызыфэдгэжэ-хэзэ лүтэхыжы, — кылотэ Кэп-лэан.

Чыгулэжыхэм лэпылэгэу афэхуугэ-нымккэ АР-м мэку-мэщымккэ и Мини-стерствэ ипрограммэ хэлэжээнэу Кэ-плэан тхыапэхэр егэжыахыгэ. Чыгум уэрэдэлэжэщт лэмэ-псымэхэм, тех-никэм ахыгэжэон мурад ил.

Хыамхыккэо Кэплэан мэкумэщ хызмэтым хэшлыкышхо фырил. Кэ-дэжэдэхэм лытэныгэжэо кыфашлы, лэжэклэ пэрытыцлэр ифэшшоэ шып-кэу алытэ.

**ЛЭПШЫККЭО
Фатим.**

Общественнэ советым изэхэсыгъу

Адыгеим монополием пэшуклогъэнымклэ и Гъэло-рышлалэ Общественнэ советым изэхэсыгъо щы-кӀуагъ. Ащ къыщалэтыгъэ-хэм ащыщ чыгхэтэлэжы-плэхэм арыт унэхэм газ-рыкӀуаплэхэр ящэлэгъэн-хэм илофыгъо. Іахъзэхэлъ обществэу «Газпром газораспределение Май-коп» зыфилорэм игене-ральнэ пащэу Екьутэкл Аслъан зыхэлэжыгъэ зэхэ-сыгъом мы Іофыгъом игъэкӀотыгъэу щытегушы-лагъэх.

Ащ къызэриуагъэмклэ, Урысые Федерацием и Правительствэ иуна-шэо диштэу газрыкӀуаплэхэр чыгу Іахъхэм ягъунапкъэхэм ыпкӀэ хэ-мылъэу къазыращӀлэрэр унэр зэ-рыт чыгхэтэлэжыплэр газ къы-зэоллэрэ псэуплэм къыхиубытэ зы-хъукӀэ ары.

Урысыем монополием пэшуклогъэнымклэ и Федеральнэ къулыкӀу Адыгэ Республикэмклэ и Гъэло-рышлалэ илофышӀэхэр джащ фэдэу рек-ламэм ехыплэгъэ хэбзэгъэуцугъэми зэхэсыгъом щытегушылагъэх.

«Урысыем монополием пэ-шуклогъэнымклэ и Федераль-нэ къулыкӀу пшъэрылъэу къа-фишӀыгъэр агъэцакӀэзэ, рекла-мэ пхъэмбгъухэм ягъэуцункӀэ ыкӀи ягъэфедэнкӀэ чыплэ зы-гъэло-рышӀэжынымклэ къулы-кӀухэм Іофэу ашӀлэрэм гъунэ зэрӀафырэр нахъ агъэлъэ-шыгъ», — къытыгъ Урысыем монополием пэшуклогъэным-клэ и Федеральнэ къулыкӀу Адыгэ Республикэмклэ и Гъэло-рышлалэ.

Рекламэм фэгъэхыгъэ хэбзэгъэу-цугъэм зэрэщыгъэнэфагъэмклэ, чы-плэ зыгъэло-рышӀэжынымклэ къулы-кӀухэм япшъэрылъ рекламэ пхъэм-бгъухэр зыдэщытыштхэм ясхемэ ухэсыгъэныр ыкӀи чыплэ зыгъэло-рышӀэжынымклэ къулыкӀуэм офици-альнэ сайтэу Интернетым щырилэм ар ригъэхъаныр.

Рекламэ пхъэмбгъухэр зэрагъэу-цухэрэмрэ зэрагъэфедэхэрэмрэ гъу-нэ альафызэ, чыплэ зыгъэло-рышӀэ-жынымклэ къулыкӀуэхэм япшъэрылъ-хэр икӀоу агъэцакӀэхэ зыхъукӀэ, нэкъокъоным экономикэм мы илъэ-ныкӀо зыщыушъомбгъуцт, нэкъокъо-нымклэ Урысые Федерацием ишъо-лпыр иэкономикэ илъэныкӀо зэфэ-шъафхэм пэрыохъуныгъэхэр къа-щыуцущтхэл.

Адыгеим монополием пэшуклогъэнымклэ и Гъэло-рышлалэ къызэ-ритыгъэмклэ, чыплэ зыгъэло-рышӀэ-жынымклэ къулыкӀуитлүмэ рекламэ пхъэмбгъухэр зыдэщытыштхэм ясхе-мэ агъэхъазырынэу ыкӀи аухэсы-нэу афагъэпытагъ.

Адыгэ Республикэм мылъку зэфыщытыкӀэхэмкӀэ и Комитет иунашъу

Кадастрэ кварталэу 01:08:1003002-м хэхъэрэ чыгу Іахъхэм ягъунапкъэхэр зынэсырэм игъэунэфын епхыгъэ Іофыгъохэр зэшӀозыхырэ комиссием зэхэсыгъо зэриӀэщтым фэгъэхыгъэ мэкъэгъэлур къызэрэхаутырэм, сайтхэм зэрарагъахъэрэм ыкӀи зэралэклагъахъэрэм яхыпллагъ

2007-рэ илъэсым бэдзэогъум и 24-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 221-р зытетэу «Кадастрэ ІофшӀэным ехы-лагъ» зыфилорэм ия 42.10-рэ статья ия 8 — 10-рэ Іахъхэр гъэцӀклэгъэнхэм тегъэпсыхъагъэу, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2008-рэ илъэ-сым бэдзэогъум и 2-м ышӀыгъэ унашъоу N 118-р зытетэу «Адыгэ Республикэм мылъку зэфыщытыкӀэхэмкӀэ и Комитет и Положение ехыпллагъ» зыфилорэм диштэу **унашъо сэшлы:**

1. Адыгэ Республикэм мылъку зэ-фыщытыкӀэхэмкӀэ и Комитет чыгухэм ягъэфедэнкӀэ иотдел:

1.1 кадастрэ кварталэу 01:08:1003002-м хэхъэрэ чыгу Іахъхэм ягъунапкъэхэр зынэсырэм игъэунэфын епхыгъэ Іофы-гъохэр зэшӀозыхырэ комиссием изэхэ-сыгъо къэсынклэ мэфэ 15 нахъ макӀэ къэмынэжыгъэу зэхэсыгъор зэрэщыӀэ-щтымклэ мэкъэгъэлур мы унашъом игуа-дзэ диштэу аригъэхъанэу:

1.1.1 Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо хабзэ игъэцӀклэо къулыкӀухэм яофи-циальнэ интернет-сайтэу <http://www.adygheya.ru> зыфилорэм (кадастрэ квар-талэу 01:08:1003002-м икартэ-план ипроекти ащ кӀыгъун фае);

1.1.2 гъэзетхэу «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм»;

1.1.3 Адыгэ Республикэм мылъку зэфыщытыкӀэхэм и Комитет иинформа-ционнэ пхъэмбгъухэм;

1.2 мэкъэгъэлур кадастрэ кварталэу 01:08:1003002-м икартэ-план ипроектрэ алэклӀгъэхъанэу:

1.2.1 чыплэ зыгъэло-рышӀэжыным-клэ къулыкӀуэм фаехэм нэлуасэ зыфашы-ным пae;

1.2.2 фитыныгъэхэр регистратиие зышӀырэ къулыкӀуэм къэбар-телеком-муникационнэ хытыюу «Интернетым» официальнэ сайтэу щырилэм ригъэхъа-ным пae;

1.2.3 чыгу Іахъхэм ягъунапкъэхэр зынэсырэмкӀэ зэдырагъэштэнхэм пae чыгу Іахъхэм ягъунапкъэхэм ягъэунэфын епхыгъэ Іофыгъохэр зэшӀозыхырэ ко-миссием.

2. Мы унашъор зэрагъэцакӀлэрэм Адыгэ Республикэм мылъку зэфыщы-тыкӀэхэмкӀэ и Комитет итхьаматэ игуа-дзэу О. С. Казначевская гъунэ лъи-фынэу.

Комитетым итхьаматэу И. П. БОЧАРНИКОВА

къ. Мыекъуапэ, мэкъуогъум и 19, 2024-рэ илъэс N 194-ОД

Адыгэ Республикэм мылъку зэфыщытыкӀэхэмкӀэ и Комитет 2024-рэ илъэсым мэкъуогъум и 16-м ышӀыгъэ унашъоу N 194-ОД-р зытетым игуадз

Кадастрэ ІофшӀэнхэр зыщагъэцӀклэрэ лъэхъаным чыгу Іахъхэм ягъунапкъэхэр зынэсырэм игъэунэфын епхыгъэ Іофыгъохэр зэшӀозыхырэ комиссием зэхэсыгъо зэриӀэщтым фэгъэхыгъэ мэкъэгъэлур

Амыгъэкощырэ мылъкумклэ псэуалъэхэу кадастрэ кварталым итхэм:

Урысые Федерацием ишъолпыр зыфэдэр _____ Адыгэ Республик

Муниципальнэ образованиеу _____ «Къалэу Мыекъуапэ»

псэуплэр _____ станицэу Ханскэр

кадастрэ кварталым иномер: _____ 01:08:1003002

2024-рэ илъэсым мэлъыфэгъум и 9-м ашӀыгъэ къэралыгъо (муниципальнэ) зэзэгъыныгъэу N 0176200005524000434-р зытетым диштэу кадастрэ ІофшӀэн игъэкӀотыгъэхэр шагъэцакӀэх

Чыплэм икартэ-план ипроект игъэхъазырын зэраухыгъэмкӀэ макъэ къышъотэ-гъэлур, комиссиер зыдэщыӀэ чыплэм:

къ. Мыекъуапэ, ур. Краснооктябрьскэр, 21

е къэбар-телекоммуникационнэ хытыюу «Интернетым» ит официальнэ сайтхэм нэлуасэ ащ защыфэшъушын шъулъэкӀышт:

Адыгэ Республикэм мылъку _____ www.adygheya.ru
зэфыщытыкӀэхэмкӀэ и Комитет _____ (Сайтым иадрес)

(Кадастрэ ІофшӀэным изаказчик, Урысые Федерацием ишъолпырэу кадастрэ ІофшӀэнхэр зыщызэхашӀэрэм икӀэралыгъо хабзэ игъэцӀклэо къулыкӀу)

Къэралыгъо регистрациемкӀэ, кадастрэмкӀэ, _____
картографиемкӀэ Федеральнэ къулыкӀу _____ <https://rosreestr.gov.ru>
(Росреестр) _____ (Сайтым иадрес)

(Кадастрэ учетымкӀэ къулыкӀу)

Кадастрэ кварталэу 01:08:1003002-м къыхиубытэрэ чыгу Іахъхэу кадастрэ ІофшӀэнхэр зыфызэхашӀэрэм ягъунапкъэхэм ягъэунэфынкӀэ комиссием изэхэ-сыгъо зыщыкӀошт чыплэр: къ. Мыекъуапэ, ур. Краснооктябрьскэр, 21

2024-рэ илъэсым бэдзэогъум и 17-м сыхъатыр 9.30-м.

Чыгу Іахъхэм ягъунапкъэхэр зынэсырэм зыщытегушыӀэштхэ зэхэсыгъом хэ-лажъэ зышӀоигъом зыщыщыр къэзыушыхъатырэ документрэ чыгу Іахъхэр иунэе мылъку зэрэхашӀэрэр къызыщыгъэшъыпкъэжыгъэ документхэмрэ ылыгъынхэ фае.

Чыплэм икартэ-план ипроект хэхъэрэ чыгу Іахъхэм ягъунапкъэхэр зэрашӀо-мытэрэзымкӀэ тхылъхэр

2024-рэ илъэсым мэкъуогъум и 25-м къыщегъэжыагъэу 2024-рэ илъэсым бэ-дзэогъум и 16-м нэс ыкӀи

2024-рэ илъэсым бэдзэогъум и 18-м къыщегъэжыагъэу 2024-рэ илъэсым шы-шъхъэлум и 21-м нэс комиссием рахьылӀэнхэ фае.

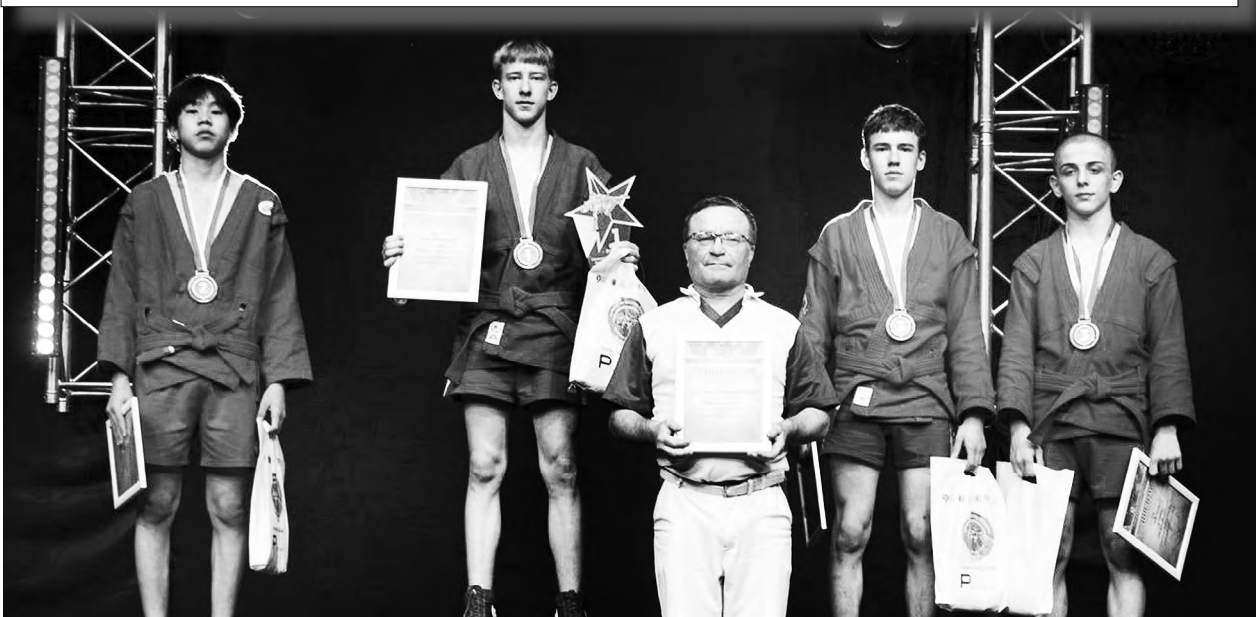
2007-рэ илъэсым бэдзэогъум и 24-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 221-р зытетэу «Амыгъэкощырэ мылъкумклэ къэралыгъо кадастрэм ехыпллагъ» зыфилорэм **ия 42.10-рэ статья ия 15-рэ Іахъ** диштэу а тхылпыр зэхагъэуцо. Ар алэклэзыгъэ-хъагъэм ылъэкъуацӀэ, ыцӀэ, ятацӀэ, чыгу Іахъхэр зыем иадрес ыкӀи (е) излектрон почтэ, зыщыщыр къэзыушыхъатырэ документым иреквизитхэр, чыгу Іахъым игъунапкъэ мытэрэзэу агъэнэфагъэу зыкӀилытэрэр, чыгу Іахъым икадастрэ номер е чыплэм икартэ-план ипроект диштэу чыгу Іахъхэр къызэрэгъэлъэгъуа-гъэр ащ итынхэ фае. Зигугъу къэтшӀыгъэ тхылъым кӀыгъунхэ фае ар къалэклэ-зыгъэхъагъэм а чыгу Іахъхэр иунэе мылъку зэрэхашӀэрэр къызыщыгъэшъып-къэжыгъэ документхэм якопиехэр е чыгу Іахъхэр къафыхагъэклэ зэхъум ащ игъунапкъэхэр зыщагъэнэфэгъэ нэмыкӀ документхэр.

Ащ фэдэ тхылъхэр къазырамыхыплӀэхэклэ, чыгу Іахъхэм ягъунапкъэхэмкӀэ зэдемыгъэштэныгъэ щымыӀэу альыгъэ.

Самбо

Цэй Алым иджэрз медаль

Самбэмклэ Урысыем ипервенствэ мэкьюогум и 19-м щегэжыагэу и 24-м нэс кьалэу Кемерово щыкьуагэ. Ильэс 14 – 16 зыныбжь кьалэхэм ыкьи пшашэхэм ащ зыцаушэтыгэ.

Урысыем икомандэ хэхан-хэмклэ мы зэнэкьокьур хэшыпыкыгэ едзыгьоу щытыгэ. Адыгеир бэнэклии 7-мэ кьагэпэгуагэ.

Кьэралыгьом ишхольырхэм эклэми кьарыкыгэ спортсмен 700 фэдиз турнирым хэлэжыагэ. Адыгэ Республикэм илыкьоу Цэй Алым килограмм 53-м нэс кьэ-зыщэхэрэм якуп щыбэнагэ ыкьи джэрз медаль кьыхын ыльэкыгэ. Ащ итренырх Р.Н. Джарымэкьор ыкьи А.Н. Джарымэкьор. Алым ыкьи ар зыгасэхэрэм тафэгушэ, тиспортсмен ныбжыкьлэ тапэкли гэхэжыашу-хэр ышынхэу фэтэлэ.

Команднэ первенствэм Кьыблэ федеральнэ шхольырым ящэнэрэ чыплэр кьышдыхыгэ, ащ очко 27-рэ ригэкьугэ. Текьоньгэр кьыдэзыхыгэр Поволжскэ федеральнэ шхольырым ары.

Зэхэзышагэр ыкьи кьыдэзы-гэкьырэр:
АР-м лъэпкэ Юфхэм-клэ, Икьыб кьэралхэм ащысэурэ тильэпкэ-гьухэм адырлэ зэпхы-ныгэхэмклэ ыкьи кьэбар жьугьэм иамалхэмклэ и Комитет
Адресыр:
385000
кь. Мыекьуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщылэр:
385000,
кь. Мыекьуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм кьаихырэр А4-клэ заджэхэрэ тхьапэхэу зипчэагэкьлэ 5-м емыхуэхэрэр ары. Са-тырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлэу, шрифтыр 12-м нахэ цыкьунэу щытэп. Мы шапхэ-хэм адимыштэрэ тхыгэхэр редакцием экьлэгэкьожыхь.
E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыцаушыхыатыгэр:
УФ-м хэутын Юфхэмклэ, телерадиокьэтын-хэмклэ ыкьи зэлы-гэсыклэ амалхэмклэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гьэоры-шлэл, зэраушыхыатыгэ-номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
АО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыекьуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкьэмкли пчэагэр
4133
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1050

Хэутыным узцыкьлэхэнэу щыт уахтэр
Сыхатыр
18.00
Зыщыкьлэхэгэхэу уахтэр
Сыхатыр 18.00

Редактор шхьалэр
Мэщлэкьэ С. А.

Редактор шхьалэм игуадзэр
Тэу З. Дз.

Пшэдэжыкьы зыхырэ секретары
Жакьэмыкьэ А. З.

Урысые олимпийскэ маф

Нэбгырабэ хэлэжыагэ

Урысые олимпийскэ мафэм фэгэхыгэ Юфтхьабзэхэр республикэ стадионэу «Зэкьошныгэм» щыкьуагэ. Спорт зэнэкьокьухэм Мыекьуапэ щыпсэурэ нэбгырэ 500-м еху ыкьи Белгородскэ хэкум илыкьо 30-м нахыбэ ахэлэжыагэ.

Мэфэклэ мафэр флэшмобклэ рагэжыагэ. Кьэлэ спорт еджэплитум защы-зыгэсэрэ ныбжыкьлэхэр зыхэлэжыагэхэ кьагэпэгуонхэр цыфхэм ашлэ-гэшлэгьоныгэхэ. Джащ фэдэу футболымклэ клэлэцыкьлэхэр зэнэкьокьугэхэ. Юфтхьабзэхэм кьадыхэлытагэу стритболымклэ, кикскутерингымклэ, теннис инымклэ турнирхэр рагэкьокьыгэхэ. Зипсауныгэ зыгэпытэ зышлэигохэм апае зэхэжыагэ акциеу «Спортым екьурэ лъэбэкьу мини 10» зыфилорэр мэфэклим клэху фэхугэ. Ащ нэбгыри 130-рэ хэлэжыагэ.

Спорт Юфтхьабзэхэм ахэлэжыагэхэм эклэми Урысыем и Олимпийскэ Комитет идипломхэр афагэшьошагэхэ.

Кьатхэхэрэм яшлшлрэ редакцием иепльыкьлэхэмрэ зэтемыфэнхэ альэкьышт.

Нэклибгьор зыгэхьазырыгэр **БЗЭШУ Асхьад.**